Rimaszombat, 1907. deczember 29. **52. szám.** **Huszonnyolczadik évfolyam.**

Szerkesztőség:
Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9 szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:
Egész évre . . 8 korona
Fél évre . . 4 korona
Negyedévre . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT
VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó-hivatal:
Rimaszombat, Erzsébet-tér 9. sz. alatt a könyvnyomdában. Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetmény, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:
Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . . 15 fillér. Többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Nyilttér:
Egy sor . . . . 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont" kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legczélszerübben posta-utalvány utján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Uj esztendőre.

Ha az uj esztendő boldog megujulást hozna nekünk, ha fölemelne társadalmi nyomoruságainkból, a melyek orvoslás hiányában évről évre fokozódnak: akkor igazán örömmel üdvözölhetnők az uj esztendőt! De mi az oka a mi bajainknak? Ha mélyebben vizsgá ódunk az okok után, rájövünk, hogy társadalmi bajainknak egyedüli és legfőbb oka abban rejlik, mert elfeledkezünk arról az alapról, a melyet az Isten 1908 évvel ezelőtt adott az emberi társadalomnak az ő fiában: Jézus Krisztusban Vagy ha eszünkbe jut is, csak ugy közönyösen, megszokásból, de tanulság nélkül hamarosan átsiklunk rajta.

Ne engedjük hát most igy elsiklani a karácsonyi ünnepkör tanuságát, szánjunk rá vagy öt perczet s elmélkedjünk a társadalom alapjáról és megujulásáról.

Azt tartja a régi hagyomány, hogy szent Lukács evangélista, Pál apostol kedves tanitványa festőművész volt, a ki sikerült képekben örökitette meg a megváltás jeleneteit. Annyi bizonyos, hogy Lukács orvos is volt, mert Pál apostol irja róla egy helyen, hogy: üdvözöl benneteket Lukács, a kedves orvos. De az az egy bizonyos, hogy olyan részletesen egyik evangélista sem irta le a Megváltó születését, mint Lukács. Azt a kedves, gyermekded képet, a melyet olyan jól ismerünk a jászolban fekvő kisdedről, az ő leirása után ismerjük.

Valami olyan vonzó családiasság, olyan keresetlen, szivhez szóló báj, olyan igéző egyszerüség ömlik el a szentirásnak azokon a sorain, a melyekben Lukács leirta a szent család megszállását Betlehem mellett, hogy az ember ezeket olvasva vagy hallva, kisded gyermekkorának legédesebb emlékeit érzi fölujulni, a mikor még az öntudatlan ártatlanság boldog álmait szőtte a képzelet arany szálaival. Nagy müvész lehetett az, a ki ezt ugy le tudta irni! Más talán keresett, válogatott kifejezések özönével, nagyhangu szólamokkal igyekezett volna elkábitani olvasóit, ő azonban nem vadász semmi hatásra és evvel bilincseli le egész lelkünket elbeszélése számára.

Egyetemes, az egész emberiséget érdeklő, örök érvényü szempontok szerint irta le Lukács evangéliumi elbeszélését, a mint másként nem is várható olyan embertől, a ki szent Pálnak, a nemzetek apostolának kedves tanitványa volt. Az ő szempontja egész irásában az, hogy Krisztus áldozatul adta magát az egész emberiségért, kivétel nélkül minden emberért, nemcsak a zsidókért, hanem a görögökért és a barbár szegény pogányokért is, nemcsak a papi fejedelmekért és a bíborban született hatalmas urakért, hanem a rongyokban burkolódzó vagy mezitelenül korbácsolt szegény rabszolgákért is.

Ez az az emelkedett, kimagasló szocziális szempont, a melynek magaslatáról az egész föld minden népei az Isten lelki teremtményeivé magasztosulnak, innen árad szét az igazi, megvalósitható testvériség, a mely lázadás és rombolás nélkül rábirja a gazdagot és hatalmast, hogy a tőle külsőségekben különböző, de lelkileg egyenlő szegényt és nyomorultat ne tekintse szeszélye játékszerének, hanem az Isten teremtményének, a kiért csakugy a Jézus vére folyt váltságul, mint ő érette. Ez az egyetemes, szocziális szempont emeli a kereszténységet minden nemzetek hitévé: világvallássá, a mint azt szent Pál leveleiben olyan szónoki hévvel olvassuk sokféle gyakorlati szempontból megvitatva s azért a kereszténységben érvényesülhet legszebben a minden nemzetek testvérisége: a jövendő idők jelszava.

Ma még, nem jutottunk ennyire! Ma még csak a nemzeti eszmék virágkorát éljük, ma még megelégszünk avval, ha egy nemzet kebelében nagyjában keresztül tudjuk vinni a testvériség eszméjét s még ez is mennyi akadályba ütközik a felsőbbek születési, rangbeli, gazdagsági, fény, pompa és hatalmi hiusága miatt. De ne korholjuk csak a felsőbbeket, mert ujabban komolyan és áldozatokkal igyekeznek megvalósitani a kereszténység nagy és nemes czélját: a testvériséget legalább nemzetünk határain belül, hanem nézzük csak: alulról is nagy akadályai vannak a testvériségnek. Ilyen akadály a zabolátlan, durva szenvedély, a müveletlen vad fanatizmus, a melyre a szocziáldemokrata izgatók lázitják kivált a kézzel dolgozó munkás elemeket, a melyeknek tagjai szegényebb sorsuknál fogva nem szerezhettek annyi iskolai tudást, hogy megitélhetnék az „egykönyvü" vezetők tévedéseit Innen magyarázható, hogy bár ezek a szegény emberek teli tüdővel kiabálják a testvériséget, mégis durván rátámadnak azokra, a kik nemes lelkük sugallatától ösztönözve közibük mennek, hogy őket fölvilágositsák. Ez a középkor barbárságát fölülmuló türelmetlenség napjainkban játszódott Pécsett, Budapesten és más olyan helyeken, a hol leghangosabban hirdetik a müveltséget és a testvériséget.

Ilyenek ma a társadalmi állapotok az Urnak 1908 ik esztendejében. Bizony látjuk ebből, hogy még igen sok a tennivalójuk azoknak, a kik a kereszténység magasztos czéljait a jövőben meg akarják valósitani. Igen sokat kell fáradni, tenni, segiteni, tanitani, érintkezni, leereszkedni addig, mig ezekkel a szegény emberekkel meg tudjuk értetni, hogy őket is testvéreinknek tartjuk, ő érettük is született és meghalt a Krisztus, de hát az Isten szerelmeért: egy csapással mi sem tudjuk a világ folyását megváltoztatni, kölcsönös törekvéssel, jóakarattal, munkával, igyekezettel

TÁRCZA.

Barátnék voltak . . .

Barátnék voltak — s mind a ketten
Ifjak, vidámak, boldogok!
Az álmuk egy! . . . Oh, sir a lelkem,
Ha mostan erre gondolok!

Aztán menyasszony lett az egyik,
A más meg hervadt csendesen . . .
Az álmot ketté mért szakitád,
Én édes, édes Istenem?!

Mért, hogy egyike az anyáknak,
Örömre, vigságra talált,
S a más' — addig hullatta könnyét,
Mig lánya után sirba szállt! . . .

Mert hajh, a sors olyan szeszélyes!
Itt bőkezű, ott meg fukar!
Ennek virágot szór ölébe,
Amarra szemfedélt takar!

Ugy ég agyam . . . Vajjon mi lelte?
Átbug rajt' egy bus sejtelem:
Oh, mily rejtelmes a te utad,
Én édes, édes Istenem!

(P.)

Mese a halálról és a korhelyről.

— Irta: KEMÉNY SIMON. —

I.

Volt egyszer egy ember, akit Benedeknek hivtak, s aki nagyon istentelen életet élt. Ez a Benedek minden idejét a korcsmában töltötte, ahol hasonlóan istentelen társaival, literszámra öntötte magába a sárga, fehér, vörös és zöld szinü italokat, a melyek közül egyiknek édes, a másiknak keserü, a harmadiknak savanykás ize volt, de valamennyinek csepjei között ott uszkált, bukdácsolt millió kis gonosz szellem; ezek felmásztak Benedek agyába, elkeverődtek a vérében és hihetetlen módon felforgattak ott mindent. Benedek, a ki különben szelid ember volt, ilyenkor neki vadult, orditott, káromkodott, belekötött embertársaiba és ártatlan poharakkal ártatlan ablakokat zuzott össze. Egy ideig birta Benedek ezt az életet, de egy napon nagyon beteg lett. De ő evvel nem törődött, továbbra is eljárt a korcsmába s öntötte magába a gyilkos italokat. És mikor az Ur valamelyik hajnalon letekintett a zengő kék magasságból, a beteg Benedeket az ut sarában látta fetrengeni. Magához intette ekkor a halál angyalát, igy szólt hozzá:

— Fiam, holnap este leszállsz a földre s eloltod Benedek gyertyáját.

II.

Annak a napnak reggelén, melynek estéjén Benedek gyertyájának Isten akarata szerint el kellett aludnia, a konok lumpot valami különös gyengeség szállta meg. Egész nap nagyon szomoru volt és elhatározta, hogy estére nem megy korcsmába. Mióta az eszét tudta, ez volt az első éjjel, melyet otthon töltött. Belebámult a lámpájába s egyszerre csak minden ok nélkül keservesen sirni kezdett. Mikor pedig elcsendesedett, tintát, papirost vett elő és irni kezdte a végrendeletét.

III.

És a menynek az a hivatalnoka, a kinek az a kötelessége, hogy az emberek élete után pontot tegyen, s a kit a költők a halál angyalának neveznek, ebben a pillanatban elindult az égből. Leszállt abba a városba, a melyben Benedek lakott és egyenesen abba a korcsmába ment, a melynek Benedek a nap és éj minden órájában vendége szokott lenni Körül nézett, de az öreg korhelyt sehol sem találta. Talán valamelyik másik csapszékben van, gondolta a halál s benyitott a legközelebbi lebujba. Hanem Benedeket ott sem találta meg, sem a harmadik, sem a negyedik korcsmában A hová az angyal belépett, ott a savanyu szeszillatos levegőn hideg lehellet futott át, az ajkak elnémultak s a lámpák lángja lobogni kezdett.

IV.

Ejhaj — gondolta — Benedek már bizonyosan ráunt az idevaló italokra, alighanem a másik városban mulat. Azzal egy vidám nótát fütyülve, a halál nekiindult a szomszéd városnak. A kik találkoztak vele emberek, azok megborzadtak s a foguk vaczogott. Összejárta a szomszéd várost is, de Benedeket egyik csapszékben sem találá meg. Ekkor már kezdte bosszantani a dolog, s megint tovább állt egy várossal. De ott is hiába járt, ép ugy, mint a tizedik, huszadik, századik és ezredik városban. És a mint igy mindinkább neki dühösödve kutatta át a városokat, hogy valamelyikben lefülelje áldozatát, azon vette magát észre egy nap, hogy az öreg Európával végzett s ázsiai városok utczáin barangol. És a mellett, hogy a kötelessége kergette, nagyban vonzotta a neki uj élet is, a vidámság, a táncz, a zene, a dal. A komor halál az életnek ezen virágjait nem ismerte. Ő az életből csak a könnyeket, jajgatásokat, fájdalmaktól vagy rémülettől eltorzult arczokat ismerte. Fülei csak a gyászdalok komor, nehéz hangjaihoz s megálló emberi gépezetek végső hörgéseihez voltak szokva.

És most látott arczokat, melyekre a szesz mámora a tökéletes, mindenről megfeledkező boldogság kifejezését varázsolta; látott rut vonásokat, melyeket a részegség össze-vissza kuszált s az ellenállhatatlan báj hálójába igazgatott. Különben csunya szemeket, a melyekben a mámor az értelem, a szellem villamos lámpáit gyujtotta fel. — Hallott vidám, profán dalokat és mindez uj volt neki s nem győzte eléggé csodálni. Aztán a gyönyörök rejtettebb barlangjaiba is benyitogatott. Volt egy homályosan megvilágitott, tompa selymekkel kibélelt négyszögletes teremben, melynek közepén ezüst liliomot ábrázoló kandeláber állt s a közepén illatos füszerek égtek vakitó fehér, de nem világitó lánggal. A liliom széles medenczéből nőtt ki, melybe a virág száraiból illatos rózsaviz szivárgott. Egy lilaselyem sátorból halk zene hallatszott s a bódító dalok ugy töltötték meg a termet, mint a nemes vörös bor a kristály kelyhet. A falak körül puha szines kereveten férfiak és nők heverésztek, s tiszta kék füstöt eregető szivarkákat szivtak vagy édes gyümölcsöket ettek s kábitó italokat ittak. Néha felkelt egy leány s körül tánczolta a tüzet. Nagy, erős, hófehér bőrü, szőke, selyemhaju gyönyörü leányok gyorsan, ütemesen keringtek. Vékony, selyem ingük hozzátapadt testükhöz, s kidomborodtak az izmos idomok, s a keblek kupolák módjára büszkén koronázták a mellüket. Barnabőrü maláj-leányok álmodozva, lustán lejtettek, szemüket

majd eltünik lassanként minden igazságtalan egyenlőtlenség a nemzetek soraiból, hanem erre nem elég nekünk leereszkednünk: ők is emelkedjenek föl a lelki müveltségnek, a sziv nemességének addig a magaslatáig, a hol nem szidalmakkal, ököllel és bottal, hanem a szellem és fölvilágosultság fegyvereivel szokás harczolni.

Itt nyilik ám gyönyörü versenytér a vallás felekezetek számára! A mely vallás ezt a kérdést leghamarább, legsikeresebben megoldja majd az ő szolgáinak és hiveinek vállvetett munkálkodásával, abban van a legtöbb igazság, abban él legerőteljesebben Krisztus igazi szelleme! A ki még ma, a huszadik században is olyan gyermek, hogy a vallásfelekezeteket arra izgatja, hogy nyelvöltögető csufolódással támadjanak egymásra: az nem érdemli, hogy a huszadik században éljen, annak a rég letünt kinzókamrákban volt volna hozzáillő hivatal!

Ilyen bajok akadályozzák a nemzetek körében a testvériség érvényesülését. Ma még elég volna ez a szükebb körü czél, ha meg tudnánk vatósitani, de ezt is ezer meg egy akadály gátolja. Pedig ez nem is a végső czél! Ma még elég, ha a más nyelvü embert csendes türelemmel szemléljük és nem verjük agyon azért, mert másnak született. Bizony még ez is elég gyakran történik napjainkban! Pedig valamikor mind testvérnek kell, hogy érezze egymást annak nevében, a ki mindnyájunknál magasabb helyről származván, mindnyájunkhoz leereszkedett.

Erre szolgáltat a legnemesebb, legkiáltóbb szocziális példát Jézus születése.

Ide nézzetek, ti humanizmus és testvériség apostolai és tanuljatok ebből a fönséges példából!

Tanuljátok meg, hogy a ki — Pál apostol szavai szerint — egyenlő volt az Istennel, önmagát porig alázta, szolgai alakba öltözvén, emberi állapotba jött. Vagy más helyen igy ir róla az apostol: „Sok rendben és sokféleképen szólott hajdan a próféták által az Isten: legujabban, a mi napjainkban az ő Fia által szólott, a kit mindeneknek örökösévé tett, a ki által alkotta a világot.“

De ezek a népekhez szónokoló apostolnak mély értelmü szavai; sokkal szivhezszólóbban beszél az a naiv egyszerü előadás, a mit Lukács megirt az evangéliumban.

Elérkeztek az idők, mikor a názáreti szüz Máriának, József jegyesének, a kit angyal üdvözölt, szülnie kellett. Világra kellett hoznia azt a fiut, a kiről ugyancsak az angyal igy adott neki megnyugtatást aggódó szüziességében: „A Szentlélek száll reád és a magasságbelinek ereje megárnyékoz téged, azért azt a szentet is, a ki tőled születik, Isten fiának fogják hivni. És neki adja az Ur Dávidnak, az ő atyjának királyi székét és uralkodik Jákob házában mindörökké és az ő országának nem lesz vége.“

Ime hát a születendő kisded királyfiu, Isten fia, királyok királya, örökkön örökké uralkodó.

És mikor születnie kellett, nem találtak helyet az emberek házaiban, hanem egy istállóban kell megvonulnia, a hol szarvasmarhák, juhok szállásolnak. A legeslegalacsonyabb helyzetbe alázkodik, mert még a szegény pásztornak is van kunyhója, a hol lakik. „A rókáknak vannak barlangjaik, de az ember fiának nincs, a hol fejét lehajtsa“, mint később maga mondotte magáról.

Jöhetett azután az angyali seregek sokasága dicsőséget énekelni a jászol fölött, jöhetett a föld nek szegény pásztornépe imádni a jászolban fekvő kisdedet, jöhettek a napkeleti fényes királyi bölcsek drága ajándékokkal megadni az Isten fiának illő tiszteletet, ez mind csak azt mutatta, hogy a született kisded nagy és előkelő családbeli test és lélek szerint. De mindez nem változtatott semmit azon a tényen, hogy mikor az Isten Fia, az angyalok királya, Dávid királyi családjának ivadékától erre a világra született: születéshelye az istálló, bölcsője a jászol, fekvő párnája a takarmány, körülötte kérődző barmok voltak s az Isten Fia nagy megalázkodásában ugyszólván megsemmisitette önmagát.

Ebben a tényben, a Megváltó születésében találjuk meg azt a nagy szocziális tanuságot, a mely minden időre és minden népre érvényes.

Mert ezt a példát követniök kell az ő hiveinek saját képességük és lelkük belső sugallata szerint és nem igazság az, ha a lelkük belső sugallatát érzéki élvezetekkel, vagy más külső ingerekkel eltompitják. Kötelességük elmélkedni a Megváltó születésének, Karácsony éjjelének örök érvényü fönséges példájáról, kötelességük szivük érzelmeinek szabad folyást biztositani, ha Krisztus hiveinek: Keresztényeknek akarnak maradni és nem akarnak a pogányságba visszasülyedni Mert nem pusztán a keresztviz teszi a a keresztényt, hanem a Krisztuséhoz hasonló lelkület, Krisztus példájának követése, a krisztusi lelkes tettek.

Ilyen alapon élvén, a hatalmas is le fog ereszkedni a gyámoltalanhoz, hogy őt segitse, a rangbeli a kisebbhez, hogy őt testvérének elismerje, a gazdag a szegényhez, hogy neki is juttasson abból a fölöslegből, a mit ő a világ javaiból lefoglalva tart. A ki sokat tud, annak kötelessége tanitani azt, a ki kevesebbet tanult. Ki miben kiváló, avval kötelessége hozzájárulni embertársai közös javának előmozditásához.

Ha ezeket mind Krisztus példája szerint igyekeznénk elintézni, nem volna baj, nyomoruság, tudatlanság, szegénység a földön.

Abban van a baj, hogy egyik-másik embertársunk minden krisztusi kötelesség alól kivonja magát, sőt helyzetével igazságtalanul vissza is él; igy azután olyan kiáltó ellentétek származnak, hogy fölbillen a társadalom egyensulya, szocziális bajok támadnak s a ki azoknak az orvoslására vállalkozik, az csakugy föláldozhatja magát és mindenét, mint Jézus Krisztus, ha ugyan képes erre, mert erre már csak századok szülnek egy-egy isteni hivatás szikrájától ragyogó embert. De hát a tömeg hálátlan, azt kivánja, hogy minden jó ember egy egy Krisztus legyen, a ki ingyen dolgozzék, semmiből is tudjon kenyeret teremteni. Jó atyámfia, igy nem sokra fogunk menni! Becsüld meg az egyszerü jó embert, az igazságos embert, a ki javadat akarja és azért áldozatra is kész; ne kivánd azt, hogy minden értelmesebb ember olyan áldozatot hozzon érted, a mire Krisztus, az Isten Fia volt képes és az ő ritka választottjai.

A felső rétegek áldozatkész leereszkedése, segitése, tanitása, érintkezése és az alsó rétegek megbecsülése, hálás ragaszkodása állithatja csak helyre a megbillent szocziális egyensulyt, ez az áldozatkészség és krisztusi szeretet teremtheti meg egyedül a társadalom ujjászületését, ez tüntetheti el leghatásosabban, minden időkre kiható módon a kiáltó társadalmi ellentéteket, ez hozhatja létre a valódi testvériséget. Mi jól tudjuk, hogy mind ennek a jónak a gyökere ott van abban a jászolban, a melyben Karácsony éjjelén feküdt a kisded Jézus, a világ Megváltója, angyali dicsőitő énektől körülzengedezve.

S ha erre az alapra öntudatosan épitjük az uj társadalmat, akkor lesz majd boldog uj esztendőnk! — *hz.* —

---

lehunyták, vastag, vörös ajkuk kissé megnyilt s összes fehérséggel kivillogtak a fogak. Karjukat széttárták s mint a repülni készülő darvak a szárnyukat lebegtették; testük sulypontja lábuk ujjainak hegyén nyugodott, s ez valami csodálatos, megejtő ritmusba széditette mozdulataikat. Jöttek degenerált apró, dushaju, hosszu karu, hosszu ujju nők, akik mezitelenül és vadul énekelve járták a táncot.

A halál angyala ezeken a tanyákon megismerte a szerelem millió hangját. A vágy sóhajait, melyek hosszan, egyenletesen szállnak s a beteljesedéseit, a melyek görcsösen szakadozottak; az öröm sikoltásait, s a csókok zenéjét. Látott görcsösen összeszoruló ujjakat, melyeket nem a kinok görbitettek bele a párnákba, hanem a kéjek. Látott gyönyörtől reszkető térdeket, az epedés édes kinjában vaczogó fogakat és egy nagy csóktól elfehéredett ajkat.

Mindez szenzációsan uj volt a komor égi hivatalnoknak. Es mint egy dohos irodában megvénült dijnokot megrészegit egy csodás tavaszi reggel, melynek báját eddig nem ismerte, ugy szédült bele a halál az élet káprázatos ujdonságaiba.

V,

Negyven évig barangolt igy, egészen megfeledkezve a kötelességről, melyet az Ur reá bizott, mikor egy éjjelen — bizonyosan a föld kerekségének okán — visszatért abba a városba, amelyből elindult s a melyben Benedek lakott. Es csak ekkor jutott eszébe a kötelessége és az, hogy a vén korhelyt a lakásán keresse.

Otthon Benedek a negyven évig tartó betegségtől s a roppant öregségtől meggyötörten lesujtó látvány volt. Iszonyuan szenvedett s negyven évnek minden perczében rimánkodott az ég urához, hogy küldje már érte a halált, a ki kinjaitól megváltsa. Am az Ur ezt a legjobb akarattal sem teljesithette, — mi tudjuk, hogy miért. Mikor aztán Benedek látta, hogy minden hiába, az ég nem szánja meg szörnyü szenvedéseiben, a szegény kinlódó agg revolvert vett elő — kinlódásai negyvenedik évének utolsó napján — s megmaradt végső kis erejével agyonlőtte magát.

A golyó épen abban a pillanatban ölte meg, melyben a halál angyala végre megtalálta s a szobájába lépett!

Előfizetési felhivás.

Lapunk jelen számával befejezi a 28-ik évfolyamot, s megkezdjük 1908. év január 1-ével a 29-ikit.

Amelyik lapnak olyan multja van, mint a „Gömör-Kishont“-nak, annak önmagát ajánlgatnia fölösleges, mert mi szerénytelenség nélkül büszkén tekintünk vissza a megfutott utra s az eddigiekből erőt, biztatást meritünk a jövőre.

E lap mindig egyenes, nyilt, becsületes őszinteséggel igyekezett szolgálni vármegyénk és városunk közérdekeit. Körülötte csoportosultak a kipróbált tollforgató munkatársak, kik teljes igyekezettel és minden tudásukkal azon buzgólkodtak, hogy a lap a közvélemény megbizható, mindig tárgyilagos organuma, az eseményeknek hü tükre, a jogos kivánságoknak hivatott kifejezője, a társadalmi kinövéseknek higgadt és nyugodt birálója legyen.

Lapunknak sikerült a nehéz, válságos időkben is mindig megőriznie tárgyilagosságát s épen ezért nyugodtan, önérzettel tekinthet vissza a „Gömör-Kishont“ pályafutására.

Irányelvünk és programmunk ezután is a régi marad s épen ezért teljes bizalommal fordulunk előfizetőinkhez s kérjük az előfizetés megujitását.

A lap előfizetési ára: Egész évre 8 korona.
Félévre 4 korona.

Rimaszombat, 1907. deczember 29.

A kiadóhivatal.

Hirek és vegyesek.

Boldog ujévet kiván *lapunk szerkesztősége és kiadóhivatala a „Gömör-Kishont“ előfizetőinek, munkatársainak és jóbarátainak!*

Városi képviselők választása. A városi képviselőtestület tagjainak választása folyó hó 23-án ment végbe élénk érdeklődés mellett. A választást *Lukács* Géza megyei főjegyző vezette tapintattal és tőle megszokott lelkiismeretességgel. Az állami elemi fiuiskolában *Medveczky* Sándor kir. közjegyző szintén elismerés és közmegelégedés mellett vezette az I. kerület választását. A városházán bizalmi férfiak voltak: *Jaczkó* Pál, dr. *Gyürky* Pál, *Perecz* Samu és *Szomolnoky* Antal; az I kerületben pedig *Soós* Ferencz, idb. *Törköly* József, *Soós* Gyula és *Varga* István. Az I. kerületben beadatott 144 szavazat s megválasztattak: *Barányi* Gusztáv 134, idb. *Csapó* János 130, ifj. *Csapó* János 131, *Soós* Ferencz 141, *Soós* Gyula 142, *Szabó* István 126 és *Varga* István 137 szavazattal rendes, *Benyó* Béla 99, *Cseh* János 126, *Koreny* Pál 135 és *Tomay* Alajos 82 szavazattal póttagokká; a II-ik kerületben beadatott 147 szavazat, megválasztattak: idb. *Gyürky* Pál 146, dr. *Kármán* Aladár 146, *Loysch* Ödön 144 (uj), *Rábely* Miklós idb. 145, *Szomolnoky* Antal 146 (uj), *Törköly* József idb. 146 és dr. *Zehery* István 143 szavazattal rendes; *Benyó* László 141, *Juraskó* Jakab 143 (uj), *Kovács* István 144 és dr. *Meskó* Miklós 137 szavazattal póttagokká. — A választás teljesen rendben folyt le mindkét bizottság előtt.

Központi választmányi ülés. A vármegyei központi választmány a holnapi napon tartja ez évben utolsó ülését. Az ülés tárgyát képezte az országgyülés képviselőválasztók 1908. évre véglegesen összeállitott állandó névjegyzékének elfogadása. A négy példányban bemutatott névjegyzékből egy példány a m. kir. belügyminiszteriumhoz, egy példány az illető kir. közjegyzőhöz, egy példány az illető község és város részére küldetik ki, egy példány pedig a vármegyei levéltárban helyeztetik el.

Erdészeti ülés. A vármegyei közigazgatási bizottság erdészeti albizottsága szintén a holnapi napon d. u. 2 órakor tartja ez évben utolsó ülését. Az ülésen több fontos erdészeti ügydarab nyer elintézést.

Nyugdijazott községi jegyző. *Fischer* Gyula Tornalja nagyközség érdemekben gazdag főjegyzője 35 éves hosszu szolgálata után ez év deczember hó 31-én nyugdijba vonul.

Eljegyzés. *Seres* József nemesmártonfalai ev. ref. lelkész szép és kedves leányát *Jolánkát* f. hó 26-án jegyezte el *Osváth* Zoltán ózdi ev. ref. lelkész.

Hivatalos távbeszélő. A vármegyei hivatalos távbeszelő januar hó 1-én mar használatba vétetik. E szerint e naptól kezdve minden oly helyről, hol távbeszélő állomás van, vármegyénk fő- és alispánjával közvetlenül lehet beszélni. A járási szekhelyekkel pedig az alispan állandó hivatalos összeköttetésben lesz.

Karácsony Susányban. A susányi kis gyermekeknek is boldog karacsonyuk volt ez iden, mert *Biess* Elemér cserepesi földbirtokos a község gyermekei között sok — sok kedves ajandekot osztott ki, mivel a lakosság és a gyermek sereg halaját méltan megérdemelte az áldozatkész, jószivü földbirtokos.

Eljegyzés *Groszmann* Rudolf Dombosmezőről eljegyezte *Schlésinger* Marton kedves és bájos leányát, *Malvinkát*, Vecseklőn.

Baleset a gépnél. *Seszták* Mária fiatal klenóczi leány, ki szecska vagasnál a gepet hajtotta, mult héten pórul járt Munkaközben egy asszonnyal incselkedett, mire ez meglökte s ekkor a fogaskerek odakapta a leány blouse-át s bal karját odarántva, összezuzta jó nagy helyen. Sulyos sérülésével a kórházban ápolják.

Vásáráthelyezés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy Putnok községben az 1908. évi május hó 28-ra eső hetivásár 1908. évi május hó 27-én; az 1908. évi junius hó 18-ra eső hetivásár 1908. évi junius hó 17-én és végül az 1908. évi augusztus 20-ra eső hetivásár pedig 1908. évi augusztus hó 19-én tartassék meg.

Elmaradt tárgyalás. November hó 21-én Klenóczon — mint akkoriban megirtuk — rémes eset történt, amennyiben *Pinczik* György ottani lakos előbb apósát *Gyuris* Mihályt, azután saját feleségét *Gyuris* Máriát, kitől külön elválva élt, három—három revolverlövéssel leteritte. Gyurics Mihályt a kórházba hozták, hol két karjából a golyót kivették, a hasába furódott golyó azonban ma is ott van a hasürben, de az atyafinak azért nincs semmi baja. Annál betegebb szegény leánya: a fiatal asszony, kit a lövegek oly sulyosan megsebesitettek, hogy heteken át élet-halál között lebegett a szerencsétlen asszonyka. Most, f. hó 27-én kellett volna a vizsgálati fogságban levő *Pinczik* Györgynek a kir. törvényszék előtt felelni bünös cselekedeteért, azonban a tárgyalást nem lehetett megtartani, miután a sérült asszony, kit vállra emelve hoztak a tárgyalási terembe, mert járni nem tud, elveszitette beszélő képességét. A hozzá intézett szavakat érti, de felelni nem képes, csak dadog, nyelve bénult, jobb karja és lába szintén. A tárgyalást akkor fogják megtartani, ha jobban lesz a sérült asszony, addig Pinczik fogva marad.

Mozgófénykép-szinház. A „Három Rózsa“ nagytermében tegnap, folyó hó 28-ika óta érdekes programmal mozgófénykép-szinház van, melyre felhivjuk a közönség figyelmet.

Szilveszter est. Már azt hittük, hogy a legnagyobb csendben és egyhanguságban kell bucsut vennünk az ó-évtől. Most azonban az utolsó órákban örömmel arról értesülünk, hogy az idehaza vakációzó egyetemi ifjak a kaszinó helyiségében sikerültnek igérkező „Szilveszter-estélyt“ rendeznek. Az estély sikere már azért is biztos, mert azon a még nem bálozó kisebb leányok is részt vesznek és igy számos család kedélyes összejövetelére van kilátás.

A *Polgári Olvasó Körben* szintén megtartják a „Szilveszter-estélyt“, a mi már csak azért is sikerülni fog, mert az ifjuság tréfás müsorral állitotta össze az estély lefolyását. Az élvezetesnek igérkező estély müsora és meghivója igy szól: „Beharangozó! A rimaszombati polgári olvasókör bölcsességben megélemedett vénei és minden bolondériát készségesen pártoló arany-ifjusága egymással versengve buzgólkodnak most azon, hogy az 1907. évi deczember hó 31-én tartandó és este 8 órakor kezdődő Sylvester-estélyt, jobban mondva a vele bezáruló évet valami nagy bolond kiruczczanással fejezzék be. — Rendeznek is erre az alkalomra olyan mulatságot, hogy sokáig nem fogja elfeledni, aki részt vesz benne. — Épen azért, a kinek csak van egy gazdátlan koronája, ne legyen olyan bolond, hogy otthon maradjon! — És mikor a Lajos muzsikája mellett egy pár frisset jól elrugtunk, s holmi egyet mást békebelezvén s a Kör pinczéjéből némi-nemü sziverősitőket beszedegettünk, a legnagyobb bolondságra kerül a sor: megházasodunk!! — Lészen pedig ez „Polgári Házasság“, a mikor villanyfényre kerülnek minden szivbéli titkok, s imádottjának mindenki nyilvánosan hüséget fogadhat, s azután ha kölcsönösen felbonták Hymen rózsalánczait, — mert ebben bizony csak láncz van, a rózsa meg nincs sehol — békességben elvállakoznak és fel is az ut alá is, mind a vizig szárazon. — Ha pedig ez a sok bolondság okosan fog sikerülni, a feje tetején fog tánczolni örömében a rendezőség. — Ételekről gondoskodva van. — Müsor: Bucsu az ó-évtől. Előadja: Simay Imre. Beköszöntő. Előadja: Illés Károly. — A „Polgári házasság“ anyakönyvvezetői: Angyal István, Tarjányi Ferencz. Kisbiró: ifj. Rentka János. — Tánczrendezők: Teleszniszky Ede, Hlozek János. — A legtöbbször férjhez ment hölgy jutalomban részesül.“

A putnoki *kaszinó* ez évben is, mint a multban, hagyományosan megünnepli az év utolsó napját tombolával és tánczczal egybekötve

Vasutépitésnél ujabb baleset. A kokova—poltári vasutépitésnél f. hó 24-ikén sulyos baleset történt. Zlatnó mellett a viadukt épitésénél *Vielecsek* József 23 éves munkás társaival tolta a kis földszállitó kocsit, melynek féke hibásan volt beállitva, s mikor lejtőre jutott a kocsi, fékezni akartak, azonban ez nem sikerült, s a kocsi előtötte a munkásokat. Vielecsek oly szerencsétlenül bukott le, hogy a kocsi kereke jobb czombján áthatolt, azt összetörte s arczán és kezén is szenvedett sulyos sérüléseket, melyekkel beszálitották f. hó 26-án a közkórházba.

Üdvös intézkedés. Többször olvassuk a rozsnyói helyi lapokban, hogy az ottani városi polgármesteri és rendőrkapitányi hivatal, a várost és különösen a közegészségügyet, vagy köztisztaságot érdeklő, a lakosságnak szóló felhivásokat és rendeleteket közli a lapokban. Ez által a városi közönség között szélesebb körben terjed annak tartalma, több megbeszélésre szolgál alapul és igy biztosabb is a kivánt eredménye. Reszünkről ezt igen üdvös intézkedésnek találjuk, s jó lenne nálunk is legalább kivonatosan e gyakorlatot meghonositani.

Közoktatásügyi kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Gaál* János és *Vannay* Ferencz dobsinai állami polgári iskolai tanárokat a IX. fizetési osztályba, *Ucherkovich* Ágoston dobsinai állami polgári iskolai tanárt pedig a X. fizetési osztályba rendes tanárokká nevezte ki.

A betegápolási törvény revisiója. A budapesti lapokban olvastuk, hogy a belügyminiszter a betegápolási törvényt revizió alá szándékozik venni, mert az országos betegápolási-alap és kir. kincstár nem képes a kórházi ápolási dijakat fedezni. M. nem annyira a törvényt találjuk rosznak, mert az nagyon is szigoru és ott, hol lehet, be is hajtanak minden költséget az ápolttól, de ott van a hiba, hogy a kórház köteles minden jelentkező beteget felvenni és addig tartani, mig kiderül, hogy az illető egyén sulyos, vagy egyáltalán nem is beteg és csak munkakerülés czéljából vagy hajléktalansága folytán vétette fel magát ápolás alá. — Igen szép a humanizmus elve és azt követni is kell, de ott, hol az embert épen az ellenkező roszra segiti, ott attól el kellene tekinteni. Kicsi számot mondunk még akkor, ha azt állitjuk, hogy ma a betegségek főidényében a kórházi betegeknek csak fele az, mely ápolásra van szorulva, a másik fele jobbadán dologtalan és hely nélküli munkát kereső gyülevész népségből kerül ki, mely kórházból-kórházba vándorol csekély megszakitással s igy éli át a telet. — Különösen a czigányok azok, kik a nyári munka és épitkezés befejeztével sürün keresik fel a kórházakat és ottan rövid pihenőket tartanak. Mig a szegény iparos vándorló legények pedig, kik az ut fáradalmaitól és éhségtől elgyötörve érkeznek egyik-másik kórházi székhelyre, vagy a valóban sulyos betegek ott a tulzsufoltság miatt helyet nem kapnak, s pusztulnak el a nagy humanizmus köpenye alatt. — Igy vagyunk még az elmebetegekkel is. Alig van eset, hogy kórházunk csak egy napra is fel tudjon sürgősen venni egy vidékről behozott közveszélyes elmebeteget, mert nincsen hely. A kórház igazgatója kénytelen azután a beteget elutasitani és az illetőségi község a községi rendőr felügyelete alatt felszállittatja Budapestre, ott pedig a kisérő megszökik a beteg mellől és az igy faképnél és utczán hagyott bolondot a rendőr elfogja és az állami elmegyógyintézetbe aztán akár van hely, akár nincsen, el kell helyezni. Az elmebetegek száma is már annyira emelkedett, hogy a kormány nem képes az állami elmegyógyintézetekbe elhelyeztetni, s ez ad ma legtöbb gondot, hogy mit tegyenek. A helyzet a legkedvezőtlenebb, mert az alkohol élvezete nem csökken, de emelkedik és ez az, mi az elmebajok nagy százalékát előidézi. Vármegyénkben különösen a Garam vidékén van ez elterjedve és nagy perczentet szed minden évben. Az volna a legbiztosabb óvszer, ha a népet jó tanácsokkal ettől némiképen vissza lehetne tartani és a mértékletes életre szoktatni.

Baleset favágásnál. A Koburg herczeg tulajdonát képező u. n. „Kaczagó“ pusztán f. hó 20-ikán sulyos baleset érte *Pásztor* Jánost, ki a fa aprózó gépnél volt alkalmazva. Mikor egy fadarabot a kés alá tolt, annyira vigyázatlan volt, hogy a kés bal keze két ujját elvágta, s még aznap a kórházba került ápolás végett.

Nyomorék gyermekek karácsonya. Mult szombaton délután lapunk zárta után tartotta meg a Fehérkereszt egylet — a legnemesebb emberbaráti czélok szolgálatában álló intézmény a nyomorék-gyermekek otthonában karácsonyfa ünnepélyét, melyen több mint 30 elhagyott, nyomorék-gyermek részesült a karácsony örömeiben. Pazarul feldiszitett szép karácsonyfa körül sereglettek a szegény apró gyermekek, s a szük helyiséget zsufolásig megtöltötte az előkelő hölgy és férfi közönség, mely eljött, hogy a gyermekek örömének, hálájának örvendjen, bár szivfacsaró látvány volt, mikor a szerencsétlen, nyomorék kis gyermekek bevonultak, s némelyik nem is láthatta a fényárban uszó szép fát, csak hallotta a kenetteljes, meleg szavakat és érezte a nagy napon megnyilatkozott szivek melegét. *Bornemisza* Lászlóné elnöknő, *Kern* Adolfné és dr. *Baksay* Dezsőné alelnöknők a többi hölgyekkel együtt sürgött forgott a gondosan diszitett karácsonyfa körül, s az alatt elhelyezett játék és egyéb tárgyakat rendezgették. Majd bevonultak a gyermekek s egy alkalmi éneket adtak elő, melyre *Illés* Ilonka nagy gonddal oktatta őket. Egy kis gyermek ezután hálatelt szivvel mondott köszönetet a nemes jóltevőknek s *Szemann* Endre prépostplébános szivhez szóló szép beszédet intézett a jelenvolt közönséghez és a kis gyermekekhez, kik között aztán kiosztották a sok-sok kedves és szép ajándékot.

Karácsonyfa ünnep. A rimakokovai folyó év november havában *Knöpfler* Károly nagybirtokos nagylelkü adományából létesült állami kisdedóvodában folyó hó 22-én igen sikerült karácsonyfa ünnepély tartatott. Az óvoda zsufolásig megtelt a szülők- és érdeklődőkkel, kik a legnagyobb lelki megelégedéssel s örömkönyekkel szemükben hallgatták az apróságok szabatos, végtelen kedves előadását. Bámulatos az alig két hó lefolyása alatt elért eredmény, mely *Boydán* Gizella kitartó, szorgalmas, ügyes óvónőnek válik dicséretére, kit jó hire méltán megelőzött. Igen megható volt, midőn Hello Józsa óvónövendék üdvözlő versecskéje elmondása után egy bokrétát nyujtott át Knöpfler Károly urnak, mint az óvoda megteremtőjének s felügyelő-bizottsági elnöknek. A szülők hálája, köszönő szavaik s azon tudat, hogy szeretett hazánknak zengzetes nyelvét e tót ajku községben már a zsenge korban levők is elsajátitják, legyen ellenértéke nagylelkü adományáért.

Szinielőadás Tiszolczon. A tiszolczi magyarság 20 lelkes tagja nagy érdeklődés mellett mutatta be folyó hó 14-én az áldozatkész magyar intelligenczianak a „Végrehajtó“ és a „Tartalékos férj“ czimü darabokat fényes erkölcsi és anyagi sikerrel. Annyi lelkesülni tudó magyart rég nem láttak az ósdi szinház falai, mint ez előadáson. Nehéz volna megállapitani, hogy a szereplők közül melyik állotta meg legjobban a helyét, mert mindmeg annyi összes tudását, ügyességét, jóakóratát vitte a szinpadra és hogy derekasan oldották meg feladatukat, bizonyitotta a sok taps és éljen, mely valamennyinek osztályrészeül jutott. Leljék jutalmukat a közönség tetszésének impozáns nyilvánulásában és azon tudatban, hogy kedves dolgot cselekedtek midőn a szegény és elhagyatott gyermekek szeméből egy pár könnyet letörültek.

Helységnév változtatás. A m. kir. belügym. megengedte hogy *Garamkohó* (Pohorella) község ezután a „*Kohárvháza*“ nevet használhassa. Ezen engedély nemcsak az ottani jó érzésü tót nép között; de a Fülöp Szász-Coburg kir. herczegi családban is nagy örömet fog előidézni, mert a herczegi családnak vármegyénkben lévő nagy birtokai a „*Kohárv*“ családtól származott a herczegi családra és ezen név változtatással meg lesz örökitve a *Kohárv* család neve és emléke.

Vadászaink figyelmébe. Ismét leszakadt a hó és az a csekély vadallományunk, mely a mult évi kemény tél után megmaradt, nagy inségnek és hidegnek néz elé. Különösen a fogoly az, mely sokat szenved és pusztul, felkérjük a vadászat kedvelőket és a jó szivü embereket, vegyék e madarakat ismét gondjaikba, étessék kertben, uton-utfélen, hol arra hely és alkalom kinálkozik. A vadásztársulatnak pedig azt ajánljuk becses figyelmébe, hogy igen üdvös volna a Jánosi felé vezető laposon legalább egy ragadozó-csapdát kiállitani, mert a karvalyok és ölyvek e helyen garázdálkodnak legjobban. Etetőnek pedig tövissel fedett rendes helyeket készitени. Itt dicsérjük meg a vasuti osztálymérnökséget és a pályaőröket, kik a mult évi kemény tél alatt állandóan etették e szegény madarakat.

Állami mének szétosztása. Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter értesitette az összes törvényhatóságokat és lótenyésztési bizottsági elnököket, hogy a rimaszombati állami méntelepeken elhelyezett mének január hó 21-én fognak a fedeztetési állományok részére szétosztatni.

A visszavándorlók munkaközvetitése. Tizezerszámra jönnek Amerikából kivándorolt honfitársaink hazafelé. Azon czélból, hogy a visszavándorolt munkások itthon munkát vállalhassanak, a földmivelésügyi miniszter a belügyi és kereskedelemügyi miniszterekkel egyetértőleg jegyzéket csináltat a kinálkozó munkaalkalmakról. A legutóbbi jegyzék szerint körülbelül 30000 munkásnak kinálnak munkát. Szükség van 3000 bányamunkásra, 15000 erdei munkásra, 6000 földmunkásra, 1700 gyári és ipari munká-ra, 4000 gazdasági cseledre és munkásra. Ezek a számok is azt mutatják, hogy van itthon is munka elég. A visszavándorlók tömege meg azt mutatja, hogy Amerikában már nincs hely. A közvetitést január hó 1-től *Fodor* Jenő, a gazdasági egyesület buzgó titkárja látja el. A munkást és munkát keresők tehát forduljanak ő hozzá.

Magzatelhajtás. Balogtamásiban *Kálmán* Irén 17 éves leány, Kálmán Adolf ottani lakos leánya f. hó 10-én 4 hónapos méhmagzatot szült, s azt elrejtette. Az esetet bejelentették a kir. ügyészségnek, mely a nyomozó vizsgálatot meginditotta, s folyó hó 27-én a biróság az orvosokkal kiszállt a magzat hullájának felboncolása végett. Az eljárást meginditották.

Sikeres vizsga. *Braun* Gyula helybeli szállitó és bérkocsi tulajdonos derék fia: *Ferencz* a gyógyszerészi szigorlatot — mint halljuk — sikerrel letette.

A közönséghez. Több izben tapasztaltuk, hogy czikkeket, közleményeket, hirdetéseket stb. későn kaptunk s azokat elkésve voltunk kénytelenek közölni, vagy pedig teljesen lemaradtak. Ennélfogva ujólag felkérjük a t. közönséget, hogy a lapunk részére szánt czikkeket, közleményeket, hirdetéseket stb. mindenkor péntek estig és pedig *szerkesztőségünk czimére Erzsébet-tér 9. szám alá* okvetlen beküldeni sziveskedjenek, mert a későbben érkezőknek már csak a legritkább esetben szorithatunk helyet.

Versek. Dr. Szentesi Tóth Kálmán, Karczag város polgármestere, ki nehány évvel előbb, mint a helybeli egyesült protestáns főgymnasium tanára, társas életünknek rokonszenves alakja s lapunknak hivatott tollu munkatársa volt, e napokban bocsájtotta sajtó alá 1896—1906. év közötti verseit, melyek közül nem egy lapunkban is világot látott. Igazi közvetlenség nyilatkozik meg a csinos kiállitásu verskötet minden egyes versében, melyekben a barátság, szerelem, hazafias érzés és a természet iránti szeretet keresnek és találnak kellemesen csengő hangot maguknak. A könyv megrendelhető Karczagon a szerzőnél vagy ugyanott Szódi utódainál 2 koronáért.

Ujdonság! kedves és diszes emlék! Özv. *Jólészi Cházár Károlyné*, a magyar családokban nagy elterjedésre számitó albumot szerkesztett, mely rendkivüli diszes kiállitásánál, praktikus beosztásánál fogva minden müvelt magyar otthon tetszését megnyeri. Ezek az albumok egy-egy család történetét őrzi meg, a történetet arczképek és autogrammok illusztrálják. A mult, a jelen és a jövő könyve ez, mely oktató, tanitó hivatást teljesit az utódok között. Ezekben a diszesen kiállitott albumokban feljegyezzük sajátkezüleg a család történetét egész az ősünkig s időről-időre vezetjük a jelenben s folytathatják azt gyermekeink. Praktikus beosztása egyszerre megmutatja a diszes mü kezelését. „A Magyar Család Albuma“ diszes bőrkötésben, vastag famentes papiron 200 nál több lappal jelent meg, közben vannak elhelyezve a kartonok, melyre a család tagjainak fényképeit illesztjük. Egy-egy ilyen diszkötésü munka ára 50 korona, melyből a szerző öt százalékot a József kir. szanatóium egyesületnek s a siketnémák özvegyeit és árváit gyámolitó egyesületnek juttat. Ez az érdekes nagy munka eddig csak egy helyen, a debreczeni iparkamara szabadalmi kiállitásán volt látható s a szerzőhöz a kiállitás bezárása után hivatalosan igy irt a kamara nevében *Szent-Királyi* elnök: „Midőn a kamara a találmányi szabadalmak kiállitásán való szives részvételét megköszöni, örömmel értesiti a kiállitó Urnőt, hogy kiállitott szabadalma: „A Magyar Család Albuma“ méltó érdeklődést keltett és feltünést a látogató közönség sorában.“ „A Magyar Család Albumának“ kisebb kiadása a „Személyi Album“, melynek ára szintén remek kiállitásban, bőrkötésben 10 korona. Ebben a gyermekeink az iskolás évektől kezdve késő korukig jegyezhetik fel mindazt, mi életük jelentősebb mozzanata volt. Az albumok kiállitása is oly diszes, hogy bármelyik uri család kedvelt könyve lesz. Mindkét albumot nyolcz napi megtekintésre a szerző saját költségén szivesen megküldi uri családoknak. Megjegyzi a szerző, hogy ugy egyes családok történetének megirását, mint az albumban az arczképek felvételét vállalja és teljesiti. Kapható a két praktikus ujdonság a szerzőnél özv. Jólészi Cházár Károlynénál Rimaszombat, Jánosi utcza 15.

Bünhődés. Még 1905. szeptember 3-án történt, hogy *Kónya* Lajos több társával összekülömbözött *László* Györgygyel Szalóczon, miközben László György késével ugy megszurta Kónyát, hogy ez sokáig sulyos betegen feküdt. A verekedőket a törvény szigoruan büntette, kivéve Lászlót, kit sehogysem tudtak kézrekeriteni, mert a törvény sujtó büntetése elől sikerült elbujdosnia. Most két év után Kulán, Bácsmegyében elfogták s folyó hó 27-én a kir. törvényszék *Kolbay* Sándor itélőtáblai biró elnöklésével itélkezett felette. Sulyos testi sértés büntette miatt a dr. *Penyigey* Lajos kir. alügyész vádja alapján a 92 § figyelembe vételével egy havi fogházra itélték a deliquenst, s 12 napot a vizsgálati fogság által kitöltöttnek vett a biróság. Az itélet jogerős.

Hangszertelep Nagymaros-Visegrádon. *Komáromi M. és Társa* czég utóda, hangszerkészitő, az igazi magyarok hangszerét, a hangfokozó czimbalmot feltalálta, még pedig oly formán, hogy a hangját fokozni lehet amilyenre akarja. Valamint éppen olyan a belső szerkezete, mint a zongoráé, teljesen vas alapon van, s igy csak éppen annyiszor kell hangolni, mint a zongorát. — Hangja is sokkal nagyobb és kellemesebb, mint a régi rendszerüé. Az érdeklődők levélben bővebb értesitést nyernek. Neve: „*Magyar kir. szab. hangfokozó czimbalom.*“ Mindenféle hangszereket szállit, készit és javit, valamint kitünő zongorát, harmóniumot, hegedüt, gramofont, kitünő hurokat, stb. Eredeti öreg mester-hegedük is óriási raktára. Zongora hangolását, valamint javitását müvésziesen vidéken is eszközli. Mindennemü hangszerről külön árjegyzék kérendő, összes hangszereket részletre is szállitja. Levélczim: *Nagymaros-Visegrád.* Czimre figyelni. 3—4.

Nyugtázás. A várgedei róm. kath. olvasókör és dalegylet zászlójára adakoztak a következők: Kubinyi Bertalanné mint zászló anya 100 kor., Kubinyi Bertalan 40 kor,. Sipeki Balás Lajos püspök, Langhoffer Viktor, Farkas Zoltán, Fehérváry János 20—20 kor., Stefanik János lelkész, Kubinyi Aladár, Bornemisza László, Prékopa Rezső, Tomcsányi László, Kubinyi Ferencz, Grunner Leopold, Kohn Albert, Hoffman Vilmos, özv. Adorján Lőrinczné, Molnár János, dr. Sztojkovits Emil, Guldenfingen József, dr. Fornét Gyula, Lukács Géza, Lokcsánszki Lajos, Madarassy Iván, dr. Ráróssy Gyula, Máriássy Gyula, Szabó Kálmán, Hevessi Béla, Dráskóczi László, Badiny Gyula, rimaszombati kath. olvasókör, özv. Kubinyi Sándorné, Okolicsányi Etelka 10—10 kor., Mázik László 8 kor., Fodor Gusztáv 6 kor., Kelemen János 6 kor., Okolicsányi Gyuláné, Gálócsi Józsefné, Gálócsi József, Kubinyi Zoltánné, Kubinyi Zoltán, Molitórisz Zoltán, Hámos Aladár, Csomor Ferencz, Visnyai Manó, Stojkovits József, Széman Ferencz, Hegedüs János, Nyestye Sándor, Pacsmár János, Osváth Dániel, Szerémi Gyula Kemény Dezső, Nyeste József, Ridilla

József, Fábry Ferencz, dr. Törköly József, dr. Terhes Sámuel, Máriássy István, dr. Baksay Dezső, Batta György, Fodor Jenő, dr. Fodor Béla, Szeleczky Árpád. füleki olvasókör, Széman Endre, dr. Sóldos Béla, dr. Csernay Dániel, Antóni Kálmán 5—5 k., Náray J. Albert, Lovas Árpád. Hámos Zoltán, Lengyel Iván, Szakall Vincze. Szécsi Oszkár, Reznyik Gyula, Veres Péter, Köhler Gusztáv, Szentmiklóssy Kálmán, Gottlieb Ármin, Nagy Sándor, id. Olman István 4—4 korona. Osgyáni István, Dósa András, Koltár (fekete) József, Vincze István, Sinko András, Karkusz József, Karkusz János, Kovács József, Micsurda József, Molnár József, Simon Ferencz, Gallo Gyula, Rajner Károly, Lőrincz János, Lőrincz József 3 –3 kor., Komlóssy István 2.04 fillér, Olman István, Olman József, Olman János, Bosnyák János, Vincze Gusztáv, Nigrinyi József, Szabó János, Csépe János, id. Ivanyics Barna, Trelaj András, id Kovács János. ifj. Kovács János, Olman István, Nigrinyi Antal, Varga Miklós. Bráz Zoltán, ifj. Ternóczki István, id. Ternóczki István, Ternóczki Ferencz, Mázik Béla, Koch Jenő, Lőrincz István, Micsurda István, Bial András, várgedi Kovács István, ifj. Ivanics Barna, Kovács József, Molnár János, ifj. Csank István, Kovács Mihály, Csépe István, Angyal József, Vajda György, Koós József, Ivanyics István, Fridman Ignácz, Ternóczki Boldizsár, Koós Mihály, Hovanyecz János, Bráz László, Koós Károly, Bencsik László, Olman Lajos, id. Komlós Mihály, ifj. Komlós Mihály. Simon László, Bolyky Gyula, Valichora János, N N 2—2 kor., Szabó László 4 kor., özv. Benkár Józsefné 2 kor., Laczek Gyula 2 64 fillér, összesen 863 kor. 68 fillér Az adakozóknak az olvasókör és dalegylet nevében ez uton is forró köszönetet mondunk. — Várgede, 1907 deczember 22. — *Stefanik János*, kanonok-plébános, elnök. *Olman István*, alelnök.

Nyugtásás. Rimaszombat és Vidéke jótékony Nőegyesületének karácsonyfájára a következő szives adományok folytak be: Samarjay Jánosné 22 darab leány- és 8 darab fiu-ruha. 60 drb kalács, 30 l. dió. alma, karácsonyfadisz, czukorka. Molnár Józsefné 6 k. Geduly Gézáné 2 k. Bródy Bertalan karácsonyi czukorka, sütemény. Dr. Institórisz Endréné 2 k. Ujházy Tivadarné 6 k. Neumann Árminné czukorka. Kern Adolfné 2 k. Benedek Gyuláné ruhanemü. Bérczy Kálmánné 1 k. Stech Kálmánné felsőruhanemüek. Özv. Enyedi Miksáné 1 k. Weisz Dávidné 2 k. Kohn Adolfné sütemény, czukorka. Szoyka Pálné ruhanemü. Braun Zsigmondné 2 k. G. Emma 2 k Ujlaky Ilona 5 k. Kolbay Sándorné 2 k. Ethey Aranka 1 k., alma. Róth Gézáné 2 k. ruhanemü. Dick Arminné 1 k. Miskolczy Lajos czukorka, karácsonyfadisz Özv. Barta Ferenczné 1 k. Ballay Akos 2 k. Dr. Baksay Dezsőne 2 k. Tiegerman Adolfné 1 k. Ifj. Széplaky Lajosné 2 k., ruhanemü Lévai Irmuska 1 k. Dr. Löcherer Tamásné 2 k. Benyo Béláné 1 k. Dr. Lichtschein Adolfné 3 k. Ifj. Rábely Miklósné 1 k. Grosinger Miksáné 2 k. Baksay József 2 k Hoselitz Salamonné karácsonyfadisz. Reisz M. 2 k. Ternyey Jánosné 1 k. Gede Istvánné 2 k. Krizsó Tamásné 2 k. Dr. Seidner Mórné 2 k. Jakovecz Alajosné 1 k. Lengyel Ivánné 2 k Jellinek Bertalanné 2 k Jurasko Jakabné 2 k. Kálniczky Gézáné 1 k. Gundelfingen Józsefné 1 k. Varga Lajosné 2 k. Kohn Albertné 1 k Eperjessy Józsefné 2 k Lakatos Istvánné ruhanemü Pékh József 2 korona Máriássy Lászlóné ruhanemü. Özv. Lenkey Istvánné 1 k Pongrácz Dezsőné 1 k. Bernáth Gyuláné 2 k Dr. Mesko Miklósné 2 k. Marikovszky Emma 2 k Csider Antalné 2 k. Dr Marikovszky Istvánné 2 k. Dr. Krausz Gyuláné 2 k. Pongrácz Pálné 1 k Lengyel Pálné 3 k. Czinke Istvánné 2 k. Bérczy Elekné 1 k. Baksay István 2 k. Szügyi Zsigmondné 2 k Kathona Gézáné 2 k Horváth Zoltánné 2 k. Matolcsy Pálné 1 k Dr. Kovács Lászlóné 2 k. Dapsy Józsefné 2 k Heksch Bertalanné füge, gyertya. Szabó Károlyné 2 k Balogh Samuné (Serke) 5 k Breznay Istvánné 5 k Vályi Ferenczné 1 k. Özv Gasko Józsefné 1 k Özv Ragályi Gézáné 2 k Medveczky Sándorné 2 k. Tóth Balané 2 k. Fülep Bénjaminné 1 k Pasztory Gyuláné 1 k. Sz. Kemény Erzsébet 1 k. Emőki Adolfné 2 k Lukács Gézáné ruhanemü. alma Mészáros Kálmánné 2 k Dr. Zehery Istvánné 2 k. Özv Káposztás Józsefné 1 k. Adorján Lőrinczné 2 k. Weisz Manó 2 k Zsuffa Kálmánné 1 k Dr. Witt Sándorné 2 k Dr Veres Samuné 1 k.. 1 darab téli kabát 1 ruha. Ratkó Margit 1 k. Beliczky Viktorné ruhanemü Istók Józsefné 1 k. Lengyel Györgyné 2 k Kubinyi Ferenczné 2 k. Kubinyi Aladárné 2 k Dr. Rárósy Gyuláné 2 k Cseh Istvánné 2 k Boczko Dánielné 2 k. Dr Wallentinyi Dezsőné 2 k. Kalla Mihályné 1 k Jesko Sára 1 k. Özv Tóth Józsefné 1 k. Komáromy Gézáné 2 k. Özv dr. Szabó Samuné 2, Benyo Lászlóné 1 k Mészárosné Csernyánszky Valus 2 k. Széman Endre 3 k. Özv. Kovács Józsefné 1 k Kalocsay Gyuláné 1 k Pogány Istvánné 2 k. Institórisz Endréné 1 k. Szabó Elemérné 2 k. Özv. Konyha Kálmánné 2 k Krick Erzsébet 2 k Bornemisza Lászlóné 2 k. Abonyi Amália 2 k. Szakall Vinczéné 1 k Özv Bánhidy Istvánné 6 k Sütheő István 2 k. Haas 1 k. Holländer Lajosné 2 k. Lefkovits Ferenczné 1 k. Tóth Gusztáv 60 f. Szabó József 1 k Özv. Benko Jánosné 2 k. Kubinyi Bertalanné 2 k Dr. Cziner Miksáné 2 k Terhes Pálné ruhanemü. Loysch Ödönné 2 k., 1 vég vászon. Bodon Józsefné 2 k. Dr Csernay Dánielné 2 k. Kneusel Hardlicska Károlyné 2 k.. két viselt kabát. Mölczer Gyuláné 1 k. Soós Ferenczné 2 k. Gaál Emilné 2 k. Jólészi Chászár Károlyné 3 k. Kosiner Vilmosné 2 k Dr. Musotter Miklósné 2 k Pitta Lipótné 2 k. Özv. Stelkovics Istvánné 50 f. Jurecska Jánosné 1 k. id Gyürky Pálné 2 k. H. J. 50 f. Törköly Józsefné 1 k. Róth Lajosné 1 k. Özv. Urbán Ferenczné 1 k. Stolcz Zsigáné 1 k. Striczky Arpádné 2 k. Özv. Szabó Lajosné ruhanemü. Joósné ruhanemü. Dr. Bleier Leoné 2 k N. N. 50 f. Dr. Kármán Aladárné 2 k. Szécsiné Soós Margit 1 k. Kerekes Móriczné 2 k Szakall Andorné 2 k. Vesselényi Julia 1 k. Kubinyi Andorné 1 k. Özv. Benkár Józsefné 2 k. Tóth Arpád 1 k. Koreny Pálné 1 k. Rónay Gyuláné 1 kor Mindszenthy Bertalanné 1 k. Székelyné Baner Ilona 1 k. Feketéné-Otte Hedvig 2 k Ragályi Istvánné 2 k Kerekes Dezsőné 1 k. Sütheő Istvánné 2 k Báró Fischer Arnoldné 5 k. Molnár Jánosné 2 k. Farkas Zoltánné 5 k. Dalmay Kálmánné 1 k. Kubinyi Bene Emma (Budapest) 4 k. Mondada Józsefné 2 k. Mészáros Gizike egy boa és egy karmantyu. Csaszkóczy Károlyné 4 k. Fogadják a szives adakozók hálás köszönetünket. Rimaszombat, 1907. deczember 20 Az elnökség.

Nyugtázás. A „Tulipánkert-szövetség Magyar Védőegyesület“ likéri fiókjának f. hó 14 én rendezett mükedvelői előadásán felülfizettek: dr. Szelényi Jenő 6 kor. 80 fill., Máriássy Gyula 5 k., Lendáczky Mihályné 4 k., dr. Förster Lajos 3 k. 40 f., dr. Sailer Károly 3 k., Birnstingel Aurél 2 k. 40 f., Keszler János 2 k., Remenyik Aladár. Mispál Frigyes 1 k. 80 f., Goldner Ferencz 1 kor. 40 f., Bohus János, dr. Hruska János, Schicktanz Ferencz, Tarjányi Lajos, Pataky Pal 1 kor. Székely Lajos, Simon Sándorné 80 fill., N. N 40 fill., N. N. 20 fill.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vendégei, ismerősei és jóbarátainak
Rimaszombat, 1907. deczember 29.
GÖMÖRI EDE, szállodás.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vendégei, ismerősei és jóbarátainak
Rimaszombat, 1907. deczember 29.
GEDE ISTVÁN,
a „Tompa“ szálloda bérlője.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vendégei, ismerősei és jóbarátainak
Rimaszombat, 1907. deczember 29.
KOSINER VILMOS, szállodás.

Almágyi bor.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, miszerint az idei termésü és kiváló jó minőségü **valódi almágyi uj boraimnak** pecsételt üvegekbeni elárusitását megkezdettem.

1 literes üveg uj bor . . . . 40 kr.
7/10 „ „ ó bor . . . . 35 kr.
Üvegre betét külön . . . . . 5 kr.

Tisztelettel **BENYÓ BÉLA.**
6—*

RÁBELY KÁROLY
KÖNYVKÖTÉSZETE
RIMASZOMBAT, Kossuth Lajos-utcza 5. sz.

Alulirott tisztelettel hozom a nagyérdemü közönség szives tudomására, hogy a már négy év óta fennálló és a legjobb hirnek örvendő

könyvkötészetemet

mindenféle legujabb rendszerü **gépek, divatos betük, körzetek, diszitő tárgyak** stb. vel szereltem fel; miért is **ajánlom szolgálatkészségemet** bárkinek a könyvkötészet körébe tartozó **munkáknak pontos, divatszerü** és **szolid kiviteiben való elkészitésére.**

Felhivom könyvkötészetemre a vidéki **jegyző** és **tanitó** urak, valamint a **kaszinók, olvasókörök** és **énekkarok** jóakaratu figyelmét is, kérve pártfogásukat.

Itt emlitem meg és hivom fel a vidék figyelmét, hogy vármegyénk minden nagyobb helyén **megjelenek országos vásárok alkalmával** a raktáromon levő több mint **ötven különböző-féle** kivitelü **ima-** és **énekes könyveimmel;** a melyek a legjutányosabb áron nálam szerezhetők meg; — ugyanakkor **bekötni való műveket is átveszek,** miáltal a postai küldés feleslegessé válik.

A nagyérdemü közönség jóakaratu pártfogását ismételten kérve, vagyok kiváló tisztelettel

RÁBELY KÁROLY,
Rimaszombat, Kossuth Lajos-utcza 5. sz.

Eladó ház.

Rimaszombat, **Kossuth Lajos-utcza 35. sz. ház,** mely két kényelmes lakással, mellékhelyiségekkel, kerttel és magános udvarral bir, szabad kézből eladó. — Értekezhetni ugyanott **Rentza Jánossal.**
8—*

Pályázati hirdetmény.

6064. sz. — Gömör-Kishont t. e. vármegye rimaszombati járásához tartozó és nyugdijazás folytán üresedésbe jött **rimabányai körjegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek

Felhivom mindazokat, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883 évi I. t.-cz 6 § a, illetve az 1900. évi XX. t.-cz. 3 §-ában megállapitott képesitésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **1908 évi január hó 20-áig** feltétlen nyujtsák be, mert a később beadottakat figyelembe venni nem fogom.

Javadalmazás: 1. Törzsfizetés . . . . 1600 kor.
2. Lakbér . . . . . 300 „
3. Fuvar és napidij átalány 100 „
4. Irodai átalány . . . 42 „
5. Küldöncz tartási dij . 188 94 „

A küldönczdijért tartozik a hivatalos leveleket a községek biráihoz kiküldeni.

A választást 1908. évi január hó 23-án delelőtt 8 órakor fogom Rimabánya községházánál megejteni.

Nyustya, 1907. évi deczember hó 24 én.

1—3 **Máriássy,** főszolgabiró.

Kiadó lakás és bolt, eladó házak.

Andrássy-utcza 1-sö számu házban földszint, egy szép, egészséges lakás mellékhelyiségekkel és **két bolt fűszerkereskedés és tőzsdének** igen alkalmas, azonnal bérbe vehetők.

Ugyszintén a Kossuth-utcza 41. számu ház szép udvarral és rendezett kerttel eladó. — Venni vagy bérelni szándékozók értekezhetnek **Andrási László fényképésszel.**
10—*

Faeladási hirdetmény.

132—1907. sz. — **Jolsva** r. t. város ez évi vágásaiból kikerülő circa 1600 m³ tölgy mü- és bányafa, valamint szabad rendelkezésü dorong és hasábfa, továbbá 105 kat. hold 20 éves tölgy erdő cserezését, zárt irásbeli ajánlatokkal egybekötött szóbeli árverésen el fog adatni. Az árak a tölgyszálfára m³, tüzifánál kemény és lágy dorong illetve hasáb ürmétere után, kéregre fával és a nélkül szintén ürmétere után jelölendők meg.

Bánatpénz a tölgyszálfára 2500; tüzifára 2000 és cserzésre fa nélkül 1000, fával 2000 korona.

A nyilvános árverés Jolsva r. t. város tanácstermében **1908. évi február hó 11 én** délelőtt 9 órakor fog megtartatni, mely ideig a zárt irásbeli ajánlatok a városi tanácshoz czimezve beküldendők, mivel utó- vagy későn érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A feltételek az árverés napján közöltetnek.

Jolsván, 1907. évi deczember hó 14 én.

Bazilidesz Gusztáv, polgármester.

Eladó házak és szántóföldek

A **Szijjártó-utcza 10. szám** alatti két lakásból álló utczai ház;

a **Kmetty-utcza 21. szám** alatti kitünő állapotban lévő kőház a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel; — továbbá

a **cserencsényi-utra** járó első szántóföld 276 □ öl belsőség; 1—6

a **Téhány-dülőben** 22500 □ öl első osztályu szántóföld és rét szabad kézből eladó.

Venni szándékozók forduljanak a tulajdonos: **Majomy Józsefhez** (Rimaszombat, Szijjártó-u.)

VENDÉGLŐ ÁTVÉTEL.

Alólirott legmélyebb tisztelettel tudatom a n. érd. közönséggel, hogy Rimaszombatban a

„Három Rózsa“ szállodát,
kávéházat és éttermet

is január 1-től saját kezelésembe átveszem és igyekezni fogok, hogy nagyobb városokban szerzett tapasztalataim alapján ezt az egykor jóhirü vendégfogadót ismét kedvessé, illetve a közönség kedves helyévé tegyem.

Kitünő italokról, valamint jó magyar konyháról már eleve gondoskodtam és minden törekvésem oda irányul, hogy figyelmes és előzékeny kiszolgálással, valamint az árak jutányosságával, ugyszintén a szobák tisztaságával a közönség megelégedését kiérdemeljem. Havi előfizetőket, esetleg házhoz való kihordásra már most előjegyzésbe elfogadok s hiszem, hogy „közös konyhára“ nem leend szükség.

Tisztelettel kérem a nagyérdemü közönséget, hogy kegyes pártfogásukkal engemet vállalkozásomban támogatni sziveskedjenek.

Tisztelettel **Ródosi Ignácz,** szállodás.

Rimaszombat, 1907. Nyomatott RABELY MIKLÓS könyvnyomdájában.